

1. søndag etter Kristi Åpenbaring-Epifania. 2020

Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

Tekster: Salme 26, Fork 12:1-7, Rom 12:1-5, Luk 2:41-52, Mat 12:46-50

«Og finner du ham i krybbens hø. (høy og strå) som hyrder så, som hyrder så, da eier du nok til freidig å dø og leve på, og leve på.»

Hvordan kan vi finne fram til Jesus og bli hos ham? Det er det viktigste spørsmålet vi kan stille i det nye året. Luther var også på leting i mange år etter Jesus. Rett nok søkte han etter en rettferdighet som kunne holde for Gud. Han fant svaret, da han fant Jesus. Jesus og svaret på spørsmålet han hadde grublet på hele livet, fant han i Guds eget ord. Den rettferdighet han strevde med å oppnå for å tilfredsstillte Gud, den gav Gud han ved troen på Jesus Kristus. Guds rettferdighet var der tilgjengelig for alle og helt gratis. Jesus hadde ved sitt liv, sin død og sin oppstandelse sonet synden, betalt gjelden og seiret over døden og djevelen og synden for alle mennesker til alle tider. Gud var tilfreds og fornøyd. Dette er den store julegleden englens sang om for hyrdene på Betlehemsmarken. Det var dette Luther fikk ved troen ta til seg som sitt, og som vi hver dag skal få ta med oss inn i det nye året.

Så kjære venn som leser eller hører i dag. Skal du finne Jesus Kristus, verdens frelser, så må du søke han der han er å finne. Det er livsviktig for deg at du finner ham. Han er den eneste som kan føre deg inn i til det evige livet. Dagens tekster lærer oss hvor og hvordan vi kan finne Jesus.

Vi kan begynne med det vi sang i gudstjenesten: *«Ære være Gud i det høieste, og fred på jorden, i mennesker Guds velbehag!»* Luk 2,14. Her er vi på Betlehemsmarken sammen med gjeterne. De ble redde da de midt i natten fikk et stort lys og de hørte en engel som sa: *«Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren.»* Luk 2,10-11. De fikk et tegn, et ord fra Gud om at de skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe. På Guds ord og etter engelens avisning gikk de og fant Jesus i stallen. Der var Guds bolig, der var Jesus Kristus. Ikke for at dette var det mest fornuftige valg, men fordi Guds ord fortalte de det. Troens overstyrte alt. De fant Jesus, Josef og Maria. De tilbad barnet og vente hjem i stor glede. Slik er det med troen. Frykten, usikkerheten, redselen kan få overtaket. Vi ser bare det som ikke går. Vi ser bare alt som er mislykket og alt som stopper opp. Engelen fikk hyrdene til å lytte til Guds ord, til englesangen og budskapet. Gud fører blikket bort fra oss selv og over på Kristus, og vi får ha vår trøst i ham, i julen et lite barn, men dog Guds enbårne sønn kommet til oss som et menneske. Hyrdene er våre forbilder, våre predikanter som viser oss veien.

«Stjernen ledet vise menn til den Herre Kristus hen; vi har og en ledestjerne, og når vi den følger gjerne, kommer vi til Jesus Krist, kommer vi til Jesus Krist. Denne stjerne lys og mild, som kan aldri lede vill, er hans guddoms ord det klare, som han lot oss åpenbare for å lyse for vår fot, for å lyse for vår fot.»

Slik synges det på Hellige Tre kongers dag eller Epifania den 6. januar. De vise menn reiste i dagevis gjennom fremmede land for å lete etter Jesus i tro på Gud løfte og ord. Så hadde de en stjerne som lyste for dem og viste veien. Den holdt løftet klart for dem om en konge som skulle bli født i Davids stad. Etter en omvei om Jerusalem hvor fornuften tilsa at her var kongenes konge, kom de til slutt til stallen i Betlehem. De var ledet av stjernen som lyste for dem og minnet de om Guds ord og løfte. Det var virkelig Guds Sønn, Jesus Kristus, som lå der i høy og strå. De tilbad Ham og bekjente at dette var oppfyllelsen av løftet og bar fram gaver: gull, røkelse og myrra. Dette er troens frukt. Gull er Kristus som konge. Han skal vi tilbe i all evighet. Røkelsen viser at Kristus er vår øversteprest og stedfortreder som ofret seg selv for oss, som ber for oss og taler vår sak. Myrra var en bekjennelse om den lidende messias, han som måtte lide og dø for våre synder. De tre vise menn kom fra fremmede land som understreker at evangeliet er for alle mennesker. Jesus er det Guds lam som bærer all verdens synd slik døperen Johannes peker på Jesus og sa. Jesus er din og min frelser. Slik er det å finne Kristus. Du må lete i skriften. Du må holde fram Guds løfter. Det handler ikke hva vanlige folk sier og tenker. *«Men den rettferdigheten som kommer av tro, sier: Tenk ikke med deg selv: Hvem skal fare opp til himmelen? - det vil si for å hente Kristus ned - eller: Hvem skal stige ned i avgrunnen? - det vil si for å hente Kristus opp fra de døde. Men hva sier den? Ordet er deg nær, i din munn og i ditt hjerte. Dette er troens ord, det som vi forkynner.»* Rom 10,6-8

Det kan være så lite og foraktelig i verdens øyne, det kan bare være 2-3 som samles til gudstjeneste. Det viktigste er at Kristus er der. Det har han lovet i sitt løfte at der ordet forkynnes rent og sakramentene forvaltes etter Guds ord, der er han midt imellom oss. Det er godt nok for sauegjeterne og for de vise menn. Det er nok for deg og meg. I møte med ham kommer troens frukter og gaver.

I dagens evangelietekst hører vi om foreldrene som leter etter Jesus. Da var han bare 12 år og hadde kommet bort fra dem i folkevrimmelen i Jerusalem. Foreldrene, Josef og Marie, lette etter han i tre dager, før de gikk

tilbake til tempelet hvor de sist så ham. De fant der Kristus Jesus alltid er, i sitt tempel, i Guds hus og i ord og sakrament. Jesus sier forundret til sine forskrekkede foreldre: *«Hvorfor lette dere etter meg? Visste dere ikke at jeg må være i min Fars hus?»* Luk 2,49 Skal du finne Jesus må du gå til Guds hus, til kirken og gudstjenesten. *«Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss.»*

Jesus her som en gryende tenåring på 12 år, åpenbarer seg for oss som Guds Sønn. Han er i Guds hus fordi her er Guds levende og evige ord: *«de hellige skriftene, de som kan gi deg visdom som leder til frelse ved troen på Jesus Kristus.»* 2.Tim 3,15.

Gjeterne var redde, men de fant ro og trygghet da de så Jesus. Det samme kan sies om Maria og Josef som var redde og engstelige. De fant trøst i tempelet, Guds hus og ved hans ord. *«Så ble han med hjem til Nasaret og var lydlig mot dem. Men hans mor tok vare på alt dette i sitt hjerte. Og Jesus gikk fram i alder og visdom. Han var til glede for Gud og mennesker.»* Luk 2,51-52

I dagens Introitussalme er det David som søker Herren. Han har behov for det. Han ber Herren: *«Herre, gransk meg nøye, prøv hjerte og nyrer som med ild!»* Han er seg bevisst at han er en synder. Han vet at han trenger Guds nåde og tilgivelse. *«For din miskunn har jeg hatt for øye, jeg har vandret i din sannhet.»* *«Jeg vasker mine hender i uskyld, Herre, så jeg kan gå omkring ditt alter mens jeg lar lovsangen lyde og forteller om alle dine under. Herre, jeg elsker din bolig, stedet der din herlighet bor.»* Vi bekjenner våre synder og Gud kler oss med sin rettferdighet.

Det vi her har nevnt av eksempler fra Skriften viser oss at vi finner Jesus når vi er der han er. Jesus er i Guds by og i Guds tempel. I dag er han hos oss i sitt ord og i sin kirke på jord. Jesus kommer til oss i sitt ord og sakrament. Han kommer til gudstjenesten og er her hos oss. Du finner han i ordet som leses og som du hører, du finner han i sakramentet som deles ut i brød og vin, og han kommer til deg med evangeliet, syndenes forlatelse og evig liv. De som søker Jesus, er de som trenger en frelser. Derfor kommer han ikke til syndere med trusler og straff. Han kommer med fred, med kjærlighet, med godhet, med tålmodighet, med trøst, med oppmuntring og glede.

Luthers kommentar til dagens tekster er: *"Derfor har jeg ofte sagt, og sier det også nå, at det ikke skal prekes noe annet i kristenheten enn det rene Guds Ord. Kristus og hans evangelium finnes bare i Skriften, ikke noe annet sted. Og Den Hellige Ånd har som oppgave å herliggjøre Kristus, er bundet til Guds ord og operere bare sammen med Guds ord."* Så viser han oss til juleevangeliet: *"Gjeterene fikk i oppdrag å finne et barn, svøpt liggende i en krybbe. Det er tegnet, ikke Josef og Maria, stallen osv. Gud viser oss til Kristus i krybben. På samme måte er Kristus innsvøpt i Skriften, i alt Guds Ord. Ikke slik at noe i Bibelen er Høy og Strå og noe er Kristus som vi mennesker kan skille fra hverandre. Nei, hele Guds Ord er ett med Kristus."* Derfor er det så viktig at Ordet holdes rent og klart og at all falsk lære drives bort. Det å få tak i Jesus er ikke bare noe vi gjør engang i livet. Det må vi gjøre igjen og igjen, ofte daglig. Tvilen kommer over oss, mismotet senker seg, anklagene strømmes på. Vi har en fiende rundt oss og i oss som bare vil oss vondt og ha oss vekk fra Jesus.

I dagens prekentekest er Jesus opptatt med en stor folkemengde. Det var trangt i huset der han var. Så ropes det at noen ser etter han. Det er Maria og søsknene hans. *«Da var det en som sa til ham: «Din mor og dine søsken står utenfor og vil gjerne snakke med deg.»* Underlig. Her kommer de helt fra Nasaret til Kapernaum for å snakke med han. En kan bare spekulere hva de ville tale med han om. De hadde sikkert hørt en del foruroligende rykter om opphissede mennesker som ville gripe Jesus. I Lukas evangeliet hører vi at det er en kvinne som reiser seg og taler til Jesus i det hun ser hans mor nærmer seg: *«Salig er det morsliv som bar deg, og brystene som du diet.»* Luk 11,27. Men det er som Jesus ikke enser henne og sier *«Si heller: `Salige er de som hører Guds ord og tar vare på det.»* Luk 11,28. Det viktigste av alt er å høre Guds ord og ta vare på det. Det gir deg saligheten. Når hans mor og søsken står der svarer Jesus: *«Hvem er min mor, og hvem er mine søsken?»* Og han rakte ut hånden mot disiplene sine og sa: *«Se, her er min mor og mine søsken! For den som gjør min himmelske Fars vilje, er min bror og søster og mor.»* Jesus virker nesten avvisende. I beretningen om bryllupet i Kana er Jesus også avvisende overfor mor Maria når hun nevnte at det var lite vin: *"Kvinne, hva vil du meg?" sa Jesus. "Min time er ennå ikke kommet.»* Joh 2,4 *«Hvorfor lette dere etter meg? Visste dere ikke at jeg må være i min Fars hus?»* Maria søkte Jesus. Nå må hun høre etter hva han har å si. De som hører Guds ord og tar vare på det er salige. Her snakker vi ikke lenger om kjødelige, jordiske familieband. Nå taler vi om troen og troens familie. *«For den som gjør min himmelske Fars vilje, er min bror og søster og mor»* Jesus kjenner oss igjen etter om vi tror eller ikke. På den siste dagen skal de som tror være kjent av Jesus, de som ikke tror har han aldri kjent. Som kristen får jeg kalle Gud min far, Jesus min bror og dere mine elskede brødre og søstre i Kristus. Det vi som skal være sammen her nede rundt Herrens bord og i himmelen for hans trone.

«Søk Herren mens han er å finne, kall på ham når han er nær! Den urettferdige skal vende seg bort fra sin vei, ugjerningsmannen fra sine tanker, og vende om til Herren, som vil vise barmhjertighet, til vår Gud, for han er rik på tilgivelse.» Jes 55,6-7 Amen.